

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΤΕΡΙ

Ο αείμνηστος Παπανδρέας (Ανδρέας Γ. Βασιλείου Παπανδρέου) γεννήθηκε το έτος 1876 στο Καρτέρι Θεσπρωτίας. Το χωριό αυτό ευρίσκετο ανάμεσα από τρία μεγαλοχώρια που τα εξουσίαζαν οι τουρκαλβανοτσιάμηδες ήτοι: Μαργαρίτι, Μαζαρακιά και Πέρδικα.

Καταγόμενος λοιπόν από ένα ελληνικότατο χωριό και από μια οικογένεια βαθιά εμπροτισμένη από τα ελληνοχριστιανικά ιδανικά ακολούθησε από παιδί το δρόμο που οδηγεί στον αγώνα για του Χριστού την πίστη και για την ελευθερία της Πατρίδας του. Έτσι αποφάσισε να γίνει κληρικός και χειροτονήθηκε στις 25-9-1908.

Ήταν απόγονος οικογένειας υπό την επωνυμία Λίλιου που πρώτη είχε εγκατασταθεί στο Καρτέρι προερχόμενη από την Μαζαρακιά όπου ακόμη ευρίσκονται τα ερείπια των προγονικών του σπιτιών στο συνοικισμό Τζανάρι Μαζαρακιάς.

Ανδρέας Γ. Βασιλείου (Παπανδρέας)
απο το Καρτέρι-Μαργαριτιου
Εθνομαρτυρας της Περιοχης μας
Δολοφονηθηκε αγρια απο τους
Τουρκαλβανοτσαμηδες 24-10-1942

Η ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΡΑΣΗ

Ο Παπαντρέας μετά την χειροτονία του αγωνίζονταν πάντα με κίνδυνο της ζωής του για την προστασία της Χριστιανικής Πίστewς και της Ελληνικής Εθνικής Ακεραιότητας, σε μια περίοδο που το τουρκικό κράτος και οι αλβανοτσιάμηδες, κατέβαλαν κάθε προσπάθεια με απάνθρωπες μεθόδους να εξισλαμίσουν την συγκεκριμένη περιοχή. Εκτός των υποσχέσεων για καλύτερη ζωή σε περίπτωση εξισλαμισμού, ταυτόχρονα απειλούσαν τους υπόδουλους χριστιανούς κατοίκους με αφανισμό εάν δεν αλλαξοπιστούσαν.

Ταυτόχρονα είχε να αντιμετωπίσει και την προπαγάνδα κάποιων αλβανοτσιάμηδων οι οποίοι παρουσιάζονταν στους Έλληνες ως προστάτες εκμεταλλεούμενοι τα δεινά της σκλαβιάς του τόπου. Σκοπός και επιδίωξη των προπαγανδιστών αλβανοτσιάμηδων ήταν η αλλοίωση του Ελληνοχριστιανικού φρονήματος στην περιοχή με την φαντασία της προσαρτήσεως της στο αλβανικό κράτος, σύμφωνα με

κάποιες υποσχέσεις της Ιταλίας του φασίστα Μουσολίνι.

Οι αλβανοσιάμηδες επωφελοόμενοι έναν τούρκικο νόμο του 1908 που τους επέτρεπε να ανοίξουν αλβανικό σχολείο στην Μαζαρακιά, άρχισαν και απειλούσαν τους χριστιανούς κατοίκους και τους πίεζαν να στέλνουν τα παιδιά τους στο αλβανικό σχολείο. Οι Καρτεριώτες με προτροπή του Παπαντρέα δεν υπάκουσαν και τότε οι αλβανοσιάμηδες με την δικαιολογία ότι αφού το Καρτέρι δεν είχε σχολείο, και αφού ο τούρκικος νόμος τους έδωσε το προνόμιο άρχισαν να απειλούν με εκτελέσεις.

Μπροστά σε αυτήν την απελπιστική κατάσταση ο Παπαντρέας, πήγε κρυφά στα Ιωάννινα στο Ελληνικό Προξενείο και αφού τους ενημέρωσε για το Καρτέρι, κατάφερε και έλαβε από το κληροδότημα Μελά ένα χρηματικό ποσό και έχτισε Ελληνικό σχολείο στο χωριό του, και δίδασκε ο ίδιος. Πάντα με κίνδυνο της ζωής του, με την ενέργεια του αυτή ματαίωσε τα σχέδια των αλβανοσιάμηδων.

Την ίδια περίοδο πήγε στην Παραμυθιά στην Μητρόπολη και ύψωσε την Ελληνική σημαία (διότι μέχρι τότε απαγορεύονταν). Λίγο πριν τον πόλεμο του 1912 σαν καταζητούμενος κατάσκοπος υπέρ των Ελλήνων κατάφερε να αποφύγει την σύλληψη με την βοήθεια προκρίτων χριστιανών του Μαργαριτίου και του ιερέα Παπαβαγγέλη, κατόρθωσε να βγει στην Κέρκυρα ασφαλής. Με την κήρυξη του Ελληνοτουρκικού πολέμου 1912 συνελήφθη μαζί με άλλους χριστιανούς και κλείστηκε στις τουρκικές φυλακές του Μαργαριτίου κατηγορούμενος από τους αλβανοσιάμηδες ως κατάσκοπος κατά της τουρκίας με σκοπό να μεταφερθεί στα Ιωάννινα για απαγχονισμό ως συνήθως.

Με την επέμβαση των αγάδων του Μαργαριτίου οι οποίοι προείδαν την Νίκη του Ελληνικού στρατού και φοβούμενοι της συνέπειες αφέθηκε ελεύθερος. Με την απελευθέρωση της περιοχής το 1913 συνεργαζόμενος με τις Ελληνικές Στρατιωτικές Αρχές συνέτεινε στο γενικό αποπλισμό των αλβανοσιάμηδων που για χρόνια λυμαίνονταν την περιοχή και εγκληματούσαν εις βάρος του Ελληνικού στοιχείου. Το 1917 που η Ιταλία είχε εισβάλει παράνομα στην Θεσπρωτία για λίγο χρονικό διάστημα και αποχώρησε πάλι, (είχαν σκοπό τους να προσαρτήσουν την περιοχή στην αλβανία βοηθώντας τους αλβανοσιάμηδες) είχε εγκαταστήσει έναν Ιταλό Ταγματάρχη ονόματι Μουτιάνο στο Μαργαρίτι ως υποπρόξενο, ο οποίος προπαγάνδιζε με διαλέξεις και υποσχέσεις προς τους αλβανοσιάμηδες για προσάρτηση της περιοχής στην αλβανία διαθέτοντας σε αυτούς όπλα και χρήματα.

Οι διαλέξεις αυτές γίνονταν στο διοικητήριο Μαργαριτίου. (Η Ιταλία ακόμα και σήμερα τα ίδια σχέδια έχει για την Ελλάδα). Ο Παπαντρέας μαζί με άλλους Μαργαριτιώτες και κατοίκους των γειτονικών χριστιανικών χωριών και άλλων περιοχών χάλασαν τα σχέδια του Μακαρονά Μουτιάνο.

Οι αλβανοσιάμηδες όμως πνέοντες μένεα εναντίον του Παπαντρέα, μόλις τους δόθηκε η ευκαιρία το 1940 κατά την Ιταλογερμανική κατοχή (έκαναν την γνωστή στο πανελλήνιο προδοσία κατά των συχωριανών τους και τάχθηκαν με το μέρος των Ιταλογερμανών, ξεχνώντας ότι το 1913 είχαν από μόνοι τους δηλώσει Έλληνες πολίτες και ότι επιθυμούσαν να μείνουν στην Ελλάδα ως μειονότητα) αποφάσισαν την εξόντωση του Παπαντρέα και ολοκλήρου της οικογένειάς του, κατηγορώντας αυτούς στις Ιταλικές Στρατιωτικές αρχές ως Έλληνες κατασκόπους και τους συνέλαβαν όλους στις 13 - 7 - 1941 και τους έκλεισαν στις Ιταλικές φυλακές Μεσολογγίου όπου δεν θα επέστρεφε κανένας ζωντανός αν δεν

επενέβαινε ο σωτήρας εκατοντάδων Ελλήνων, Αθανασιάδης Νόβας πολιτευτής, γαμπρός του Παραμυθιώτη Βούλγαρη που είχε χρυσοχοείο στην Ρώμη.

Καταδικάστηκαν σε επτά χρόνια κάθειρξη. Μετά απο δύο χρόνια ελευθερώθηκαν. Οι συλλήψεις ήταν πια τακτικές για τον Παπανδρέα. Οι αλβανοτσιάμηδες αφού είδαν ότι με τα Ιταλικά χέρια δεν μπόρεσαν να εξοντώσουν τον Παπανδρέα, αποφάσισαν οι ίδιοι να τερματίσουν την ζωή του, οπότε την 24ην Οκτωβρίου 1942 εντός του χωριού Μαζαρακιά και σε συνεργασία με την Ιταλική Καραμπινερία και σε απόσταση 200 μέτρα από τον σταθμό τους, τον εξετέλεσαν με δέκα σφαίρες στο κεφάλι, και χαριστική βολή.

Οι προαναφερόμενοι αλβανοτσιάμηδες και (δορυφόροι) των Ιταλικών Στρατευμάτων Κατοχής δεν αρκέστηκαν στην εξόντωση του Παπανδρέα αλλά παρέδωσαν και τα τρία παιδιά του στις Ιταλικές αρχές ως κατασκόπους, κατεδάφισαν τα σπίτια τους, άρπαξαν τις περιουσίες τους, λαφυραγώγησαν το ελαιοπιεστήριο με όλα τα υπάρχοντα που βρήκαν. Την ίδια μοίρα είχε και το Καρτέρι, έκαψαν τις τρεις εκκλησίες, το σχολείο και το χωριό.

Η 20μελής οικογένεια του Παπανδρέα αναγκάστηκε να καταφύγει για να γλυτώσουν την ζωή τους στην Πρέβεζα, Άρτα και Αγρίνιο μέχρι την απελευθέρωση. Από το βιβλίο του Θ.Γ. Παπαμανώλη Κατακαυμένη Ήπειρος έκδοση 1945 και σελ. 46 γράφει για τον μαρτυρικό θάνατο του Παπανδρέα τα εξής:

<<Την 22 Οκτωβρίου, ο ιερέυς Ανδρέας Βασιλείου του Γεωργίου εκ Καρτερίου μεταβάς εις Μαζαρακιάν ίνα παραπνευθεί εις την Ιταλικήν Καραμπινιερίαν διά την διαρπαγήν της περιουσίας του και εν ώ επέστρεφεν, εφονεύθη πριν εξέλθει του χωρίου Μαζαρακιά υπό των Μουσουλμάνων Ρεφάτ Χαμίτ και Φερχάτ Χαμίτ Μουχαμέτ>>.

(Εγκλήματα του είδους αυτού για τα οποία υπάρχουν καταδικαστικές αποφάσεις δεν παραγράφονται όσα χρόνια και να περάσουν. Σε περίπτωση μη επιζώντων για της εγκληματικές αυτές πράξεις, ο νόμος τιμωρεί τους απογόνους των εγκληματιών, αυτών οι οποίοι ωφελήθηκαν από τις εγκληματικές αυτές ενέργειες των προγόνων τους) !!!

Από το Δικαστήριο της Πρέβεζας 26.8.1946 προκύπτει ότι η εκτέλεση του αείμνηστου Ιερέα εγένετο διά την Εθνικήν και Θρησκευτικήν αυτού δράση.

ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ:

<<Πληγείς θανασίμος ο εν λόγο Ιερέυς εις την κοιλιακήν χώραν και την κεφαλήν υπό ομοβροντίας πυροβολισμών, υπέκυψεν αμέσως, ίνα ούτω εις το υπέρλαμπρων Ηρώων των υπέρ της Πατρίδος πεσόντων, προστεθεί ακόμη εις Ήρωος ο αείμνηστος Ιερέυς Ανδρέας Βασιλείου άξιος και ούτος μιμητής του υπέροχου παραδείγματος τόσων και τόσων Ιερωμένων οι οποίοι εθυσίασαν την ζωήν των διά την Πατρίδα>>.

Αυτός ήταν ο αείμνηστος Παπανδρέας, (Ανδρέας Γ. Βασιλειου) από το Καρτέρι του Δήμου Μαργαριτίου του Νομού Θεσπρωτίας.

ΕΝΑΣ ΤΟΠΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΗΓΕΤΗΣ

με απροσμέτρητες προσφορές στην Εκκλησία του Χριστού και στο Ελληνικό Έθνος.

Η ιστορία του Παπανδρέα, παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο διαδίκτυο από την ιστοσελίδα μας www.margariti-gr.de

Πηγές : από τα Νέα του Μαργαριτίου Μάης 1984, από άρθρο του γιού του Παπανδρέα, Βασίλη (Βασιλείου) Παπανδρέου, με τίτλο, Ένας παλιός θυμάται, Ο ΠΑΠΑΝΤΡΕΑΣ ΑΠ ΤΗΝ ΚΑΡΤΕΡΕΖΑ.

*Το παλιό τριθέσιο Δημοτικό Σχολείο στο παλιό Καρτέρι. Ήταν αυτό το οποίο πρωτολειτούργησε στο χωριό μετά από σκληρό αγώνα του αείμνηστου εθνομάρτυρα Παπανδρέα, ο οποίος πλήρωσε με την ζωή του τους αγώνες που έκανε για την ιδιαίτερη πατρίδα του και την Ορθοδοξία.
(Η φωτογραφία είναι από τον Χρήστο Μώκο κάτοικο Καρτερίου).*

Περισσότερα για τον αείμνηστο Παπανδρέα, δείτε στην κατηγορία ΚΑΡΤΕΡΙ.

Την παρούσα εργασία και συγκέντρωση περισσότερων στοιχείων και φωτογραφίες για την ιστορία του Παπανδρέα, επιμελήθηκε ο Θωμάς Στ. Γκίνης. Ιανουάριος 2009.